

*Ov*¹³¹⁾ δύναται ὁ πατήρ η̄ ὁ δεσπότης παραιτεῖσθαι τὴν περὶ πεκοντίου ἀγωγῆν· ἐξ ἀνάγκης γάρ αὐτὴν ὡς πᾶσαν ἔτέραν προσωπικὴν ὑποδέχεται.¹³²⁾

κε'.¹³³⁾ Τοῦ πεκοντίου ἔστιν η̄ ἐσθῆτος, η̄ν ὁ δεσπότης παρασχεῖ τῷ δούλῳ ἐπὶ τῷ αὐτὸν μόνον αὐτῇ διηγεῖσθαι καὶ ἐπὶ τούτῳ φυλάττεσθαι παρ' αὐτῷ. εἰ δὲ πρὸς δῆλην χρῆσιν η̄ καιρὸν ἔδωκεν ὠρισμένον, ἵνα τυχὸν ὅτε ἀκολονθῇ η̄ ὑπηρετῇ κέχονται αὐτῇ, οὐκ ἔστι πεκοντίου.

*—¹³⁴⁾ — — — — — [δλό]—
κληρον [πα]ρό*

στεφ. ὅτι οὐ δύναται ὁ πατήρ η̄ ὁ δεσπότης παραιτεῖσθαι καὶ μὴ ὑποδέχεσθαι τὴν δε πεκοντίο, καὶ τὰ μάλιστα ἐπὶ τῆς τριβοντορίας δύναται παραιτεῖσθαι] τὴν διαιτήσιον ὡς ἐν τῷ προσφρόντῳ τι. μεμαθημένην. εἰ μέντοι λανθάνει καὶ ὑποκρύπτει αὐτὸν ὁ πατήρ η̄ ὁ δεσπότης ἐν καιρῷ, [ἐν ᾧ] οὐδὲν ἔστιν ἐν πεκοντίῳ, οὐ παραστῇ τὸ λανθάνειν αὐτὸν περιπονταί οἱ δανεισταὶ εἰς νομῷ τῶν πραγμάτων αὐτὸν REI SERVANDAE CAUSA, μηδενὸς ὡς εἴπον ἐν πεκοντίῳ [ὄντος], ὡς ὁ παπιανὸς ἐν τῷ γ'^o) διγ. φησίν.

ἀνων. τοῦτο ἐπειδὴ SUO NOMINE τῇ DE PECULIO ἐρᾶγεται ἐν τῷν συγαλληγματον τοῦ νῦν, ἐπεὶ ὥκον οὐ δεφενδενει τὸν ὑπεξόντονον νῦν, ὡς βι. β' τι. ιδ' διγ. κ' καὶ ἀντιτ. ε'^o) τι. i. ἀνάγν. καὶ βι. δ' [τι. δ'] διγ. λδ' λέ.

ἀνων. τὴν γάρ ίν δέμη οὐδεὶς ὅλως ἐξ ἀνάγκης ὑποδέχεται, ὡς βι. β' τι. . . καὶ βι. η̄ τι. ζ̄ διγ. σ̄ καὶ βι. γ'^o τι. ιζ̄ διγ. φησι, οὐδὲν οὐδεὶς δεφενδενει πρόγμα.

τὴν γάρ ίν δέμη δύναται τις μη ὑποδέχεσθαι, ἐπειδὴ ὡς ἔγνως ἐν τῷ β' τῶν πρώτων τι. διγ. α'.¹³⁵⁾ καὶ μόι μοι εἴπης ὅτι καίτοι τὴν τριβοντορίαν δύναται παραιτεῖσθαι ὁ τοῦ οἰκετον δεσπότης τὴν μὲν γάρ τῷν πραγμάτων διαγομῷ δύναται περαιτεῖσθαι¹³⁶⁾ κατὰ τὸ εἰσημένον ἐν τῷ προλαβόντι βι. τι. δ' διγ. ζ̄, ἐπειδὴ οὐ διὰ τυνος ἀγωγῆς ἀναγκάζεται τις τὰ πεκοντίου διατείμαι φροτία, ἀλλὰ δῑ ἐξτασιδινούσις τῶν δανειστῶν¹³⁷⁾, ὡς ἐν τῷ τι. τοι παραδέδοται.

ἀνων. πλὴν τῆς τριβοντορίας, ὡς βι. ιδ' τι. δ' διγ. ζ̄ δέ. β'. ἀνάγν. καὶ τούτου τοῦ τι. διγ. . . ἔξεστι δὲ αὐτῷ ἀδόλως καὶ ἀντερθέτως παραχωρεῖν τοῦ πεκ¹³⁸⁾

|| ") || | ") .....

ἀνων. διὰ τὸν κανόνα τὸν λέγοντα || | ") .....

..... δούλ..

ἔκποιηθεντ.. . . ὥσπερ ἐκ τοῦ ἐναντίου, η̄ συντάσσα ἔνομος δε πεκοντίο οὐκ ἀναρτεῖται διὰ τῆς ἐπικτητικῆς τῆς δεσποτείας.

τοῦ αὐτοῦ. Θεμάτιον ὅτι μὴ ἔχοντα πεκοντίου αὐτὸν ἐπαίησε, διὰ τὸ τέλος τοῦ η̄ διγ. καὶ ἀνάγν. τὸ i. θέ. τοῦ ιαί διγ.

εἰ γαρ ίδιως τὸ πεκοντίον ἀγοράνη ὁ ἀγοραστής, οὐ δοκεῖ πεκοντίον ἔχειν παρ' αὐτῷ ὁ οἰκετής, καὶ παρ' αὐτῷ ἔστι τὰ πεκοντία πρόμυγμα, ὡς ὁ ιαβολένος ἐν τῷ λγ' διγ. φησίν.

131) Cod. hoc thema cum eo, quod praecedit, minus apte coniungit.

132) Expl. fol. 214.

n) Malim διά.

o) Cod. κε'.

p) Sic Codex.

g) Locus corruptus.

r) Lege: παραιτεῖσθαι.

s) Forte addendum προστιθέσεως.

t) Expl. fol. 214.

u) Inc. fol. 4.

Pater dominusve de peculio actionem recusare *L. 21. §. 4.* non potest: necessario enim eam ut quamvis aliam *D. XV. 1.* personalem actionem suscipit.

(*Complura desunt.*)

XXV. Peculii est vestimentum, quod dominus *L. 25.* servo dederit, ut eo solus ipse perpetuo uteretur et *D. cod.* ab eo in hunc finem custodiretur. Si vero ad certum usum certum tempus dedit, ut eo scilicet uteatur, quum eum sequeretur vel ei ministraret, non est peculii.

(*Nonnulla desunt.*)

— — — — — agi-*L. 27. §. 8.* *D. cod.* tur: iniquum enim est eum, qui cum uno contraxit,

113. *Steph. [ad l. 21 §. 4].* Pater vel dominus de peculio actionem recusare et non suscipere nequit, quamvis in tributoria actione distributionem recusare possit, ut tit. competente didicimus. Si vero pater dominusve latitat vel se occultat eo tempore, quo nihil in peculio est, propterea quod latitat creditores non mittuntur in possessionem bonorum eius rei servandae causa, si nihil, ut dixi, in peculio sit, ut ait Papinianus dig. 50 [pr.]

114. *Anon. [ad l. 21 §. 4].* Hoc ideo, quia suo nomine ex contractibus filii de peculio convenitur: aliqui invitus filium, quem in potestate habet, non defendit, ut lib. II tit. 14 dig. 20 et Inst. lib... tit... Lege etiam lib. IX tit. 4 dig. 34. 35 (33. 34).

115. *Anon. [ad l. 21 §. 4].* In rem enim actionem suscipere omnino nemo compellitur, ut lib. II tit... et lib... tit... dig... et lib. I tit. 17 dig. 156 [pr.], quod invitus nemo rem defendit.

116. [*Steph. ad l. 21 §. 4 verb: personalēm*.] Nam in rem actionem recusare licet, quia sicuti didicisti lib. II τῶν πρώτων tit... dig. 1 (?) ..... Nec obiciatis, quod tamen tributoriam dominus servi recusare possit. Nam distributionem quidem rerum recusare potest, secundum id quod dictum est lib. superiori tit. 4 dig. 7 [§. 1], quia nemo actione aliqua merces peculiares tribuere cogitur, sed extraordinaria creditorum [implicatione], ut in illo tit. tibi traditum est.

117. *Anon. [ad l. 21 §. 4].* Excepta tributoria actione, ut lib. XIV tit. 4 dig. 7 them. 2 [§. 1]. Lege etiam huius tit. dig... Potest autem sine dolo et sine mora cedere peculio.

(*Complura desunt.*)

|| || || .....

118. *Anon. [ad l. 27 §. 7].* Secundum regulam quae dieit || || | sicut e contrario de peculio actio, quae iure constituit, non tollitur dominio acquisito.

119. *Eiusdem. [ad l. 27 §. 7].* Finge eum servum vendidisse sine peculio, propter dig. 18 (?) in fine. Lege etiam dig. 11 them. 10 [§. 7].

120. [*Steph. ad l. 27 §. 7?*.] Nam si emtor peculium specialiter emerit, servus peculium apud eum non videtur habere, licet res peculiares penes eum sint, ut Iavolenus dicit dig. 33.

133) Hoc caput ex Syn. p. 182 accedit. Ibi vocatur *zeq. κε'*.

134) Inc. fol. 4, cuius tantum pars superior sed lacerata superest.

v) Initium harum linearum legi non potuit, quum maior pars folii abscissa sit. In fine lin. 1 legebantur haec: *καταδίκα.. ἔγνως γάρ ίν τῷ γ' | — lin. 2: ὥσπερ οὐδὲ τὸ ἐναντίον | — lin. 3: ἐπιμερίζειν καὶ τοῖς δύο | .*

w) In fine harum linearum legebantur haec: *ὅτι δὲ προστίθωσι κατὰ τοῦ μετ' αὐτὸν | — et: διγ. η̄ θέ. ε̄ λοιπὸν τὸν ἄπο γρε!*

τῷ ..... ἀγωγῇ ..... καὶ εἶται ὅ[δικον γάρ τὸν
ἔνι συναλλάξ]αντα πολλοῖς ἀτ[ιδίκοις] .....
καὶ οὐ σκοπεῖται μόνον [τὸ δὲ παρὰ τῷ] ἐναγομένῳ
πεκούλιον, ἀλλὰ καὶ τὸ [παρὸν] ἐτέρῳ].

L. 29. pr. — γῳ .....
D. XV. 1. τοῦ ὅντος παρὸν αὐτῷ πεκούλιον.]

§. 1. [Καν κα]λύσῃ ὁ δεσπότης συναλλάξαι μετὰ τοῦ
δούλου, ἐνάγεται τῇ περὶ [πεκούλιον.]

L. 30. pr. [λ'. Εἰ ἐν τῇ προ]κατάθξει μηδέν [ἐστιν ἐν τῷ
D. eod. πεκούλῳ, ηὔρεθη δὲ] κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ψήφου,
[καταδικάζεται ὁ ἐναγθεῖς.] καὶ ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς γὰρ
τῆς ..... [κι]νομένης .....¹³⁵⁾

L. 32. §. 1. σκοπεῖται¹³⁶⁾, καὶ ἐνάγεται ὁ ἀγοραστὴς περὶ τοῦ
D. eod. κτηθέντος αὐτῷ πεκούλιον, εἰ καὶ μὴ εἶχεν ἐν τῷ
καιρῷ, καθ' ὃν ὁ πράτης ἐναγθεῖ.

§. 2. Οἱ πωλήσις μετὰ τοῦ πεκούλιον τὸν δοῦλον καὶ
παραδοὺς τὸ πεκούλιον οὕτε ἐντὸς ἐνιαυτοῦ ἐνάγεται
τῇ περὶ πεκούλιον ἀγωγῇ.

L. 33. [λγ'.] Εἰ δὲ συνεφώνησε λαβεῖν ὑπὲρ τοῦ πεκούλιον
D. eod.

καὶ. Ἑκαστος τῶν δεσποτῶν καὶ ὑπὲρ τοῦ παρὸν τῷ ποιητῷ
πεκούλιον ἐνάγεται, καὶ ἐναγθεῖς ἔχει προσοῦτο ή κομ-
μοῦντο διβιδοῦνδο· εἰ δὲ μὴ ἐστὶ παρὰ κομοῦντο πεκούλιον,
οὐκ ἐνάγεται παρὸν αὐτοῦ ὑπὲρ τούτου. εἰ δὲ καὶ ἀνεν κλη-
ρονόμον ἀπέθανεν, οὐκ ἐνάγεται ὑπὲρ αὐτοῦ εἰ μὴ ἐφ' ὅσον
διναται λαβεῖν ἐκ τῆς οὐσίας.

στεφ. τοῦτο νόμον ἐν φ μὴ ὁ οἰκέτης

καὶ. οὐκ εἰκονόμοι κατὰ ἀλλήλων .....¹³⁷⁾

[[ε]] || || || οὗτοι κομοντο διβιδοῦνδο κατά τον παλῶς ἐνά-
γεται καὶ ὑπὲρ τοῦ ὄντος παρὸν αὐτῷ πεκούλιον, δῆλον ὅτι
εἰς ἐνώρθησον ἀγωγῆς, ὡς ἐν τῷ ταῦ διγ. κεῖται, τῇ δὲ τοιαύτῃ
παραδόσει συνέργει καὶ τὸ κείμενον ἐν τῷ λέγεται διγ. τοῦ ποιητοῦ
τοῦ.

ἀγων. ἀνάγν. τὸ τέλος τοῦ καὶ διγ. καὶ τὸ β' θέ. τοῦ
λέγεται.

τοιαύτων οὐκ εἰς ἐλάχησον ἥγονον οὐκ ἐνύεται τις αὐτῶν
καὶ ὑπὲρ τοῦ ὄντος παρὸν τῷ συγκληρονόμῳ πεκούλιον, ἐπειδὴ
μηδέποτε ὑπὸ τὴν αὐτὴν δεσποτείαν ὁ οἰκέτης ἐγένετο. τοῦτο
δέ αὐτὸ λέγει καὶ ἀδιστικτως ὁ οὐλπιανὸς ἐν τῷ ἐξῆς διγ.
θέ. β...α...ετ...¹³⁸⁾ οὐν Ἑκαστος αὐτῶν ὡς μὴ δολοκληρωσ-
τέαγόμενος δύναται κατὰ τοῦ συγκληρονόμου ..... επορ-
γάδ σοι ἐν τῷ καὶ διγ. ὅτι οὐδεὶς ἐναγόμενος καὶ καταδικαζό-
μενος εἰς δολοκληρονόμονος

κε¹³⁹⁾ διγ. τοῦ α' τοῦ ταῦ ζ βι¹⁴⁰⁾ .. θέμ. πρὸς τὸ τέλος φησίν,
οὐκ ὁ οὐσιοφρουτικούσιος οὐκ ἀσχυνός τῷ δούλῳ τὰς ἴδιας
ὑπέρος μισθουται οὔτε [τῷ] ΒΟΝΑ ΦΙΔΕ¹⁴¹⁾ δούλευονται.

καὶ. ὁ μετὶ τοῦ πεκούλιον πωλήσις δοῦλον οὐκ ἐνύε-
ται εἰ δὲ τὸ τίμημα ὑπὲρ τοῦ πεκούλιον λαβῇ, αὐτὸς ἐνά-
γεται.

καβιδ. εἰ μὴ δόλον¹⁴²⁾ ἐποιησε, ὡς διγ. ιθ'.

in plures adversarios [distringi]; nec hoc peculium
tantum spectatur, quod apud reum est, sed et quod
apud alterum.

(Nonnulla desunt.)

peculio quod apud eum est.

Licet dominus cum servo contrahere prohibuerit,
tamen de peculio convenitur.

XXX. Si litis contestatae tempore nihil sit in
peculio, sed inveniatur tempore rei iudicatae, reus
condemnatur. Nam etiam in actione .....
.....

(Nonnulla desunt.)

spectatur. Et convenitur emtor de peculio sibi qua-
sito, etiamsi peculium non habuit eo tempore, quo
venditor conventus est.

Qui servum cum peculio vendidit et peculium
tradidit, ne intra annum quidem de peculio con-
venitur.

XXXIII. Si vero pactus sit, ut pro peculio pre-

121. Cyr. [l. 27 §. 8 l. 28]. Quisque dominus etiam
de peculio, quod penes socium est, convenitur, et si
conventus sit, pro socio vel communi dividendo actionem
habet: si tamen peculium penes socium non sit, eius
nomine ab eo non convenitur. Sed et si sine herede
decessit, eius nomine non convenitur, nisi in id, quod
ex bonis eius consequi potest.

122. Steph. Hoc intellige, nisi servus

(Nonnulla desunt.)

123. Cyr. [l. 29 pr.]. Heredes invicem .....

124. [Steph. ad l. 29 pr.]. || || || | sive com-
muni dividendo, recte convenitur etiam eius peculii no-
mine, quod apud illum est, nimurum ut actionibus ce-
dat, ut dig. 51 dictum est. Huic sententiae concinit
etiam, quod dig. 37 [§. 2] huius tit. traditur.

125. Anon. [ad l. 29 pr.]. Lege finem dig. 27 et
dig. 30 them. 2 [§. 1].

126. [Steph. ad l. 29 pr. fin.]. Hoc est non in so-
lidum sive non ob id peculium, quod apud coheredem
est, convenitur, quia servus nunquam eiusdem dominii
fuit. Idem indistincte dicit Ulpianus dig. sequenti
them. 2 [§. 1]. Itaque unusquisque eorum, quem non in
solidum conveniatur, adversus coheredem [agere] potest.
Nam dixi tibi dig. 20, neminem, qui in solidum convenia-
tur et condemnetur

(Nonnulla desunt.)

127. [Anon. ad?]. dig. 25 tit. 1 lib. VII them. . circa
finem [§. 5] dicit, usufructuarium servo operas eius
non valide locare nec ei, qui bona fide servit.

128. Cyr. [l. 32 §. 2 l. 33.34]. Qui servum cum pe-
culio vendidit, non convenitur: si vero pretium pro pe-
culio accepit, ipse convenitur.

129. Cobid. [ad l. 32 §. 2]. Nisi dolum admiserit,
ut dig. 12 (21?).

135) Expl. fol. 4.

136) Inc. fol. 17. 18.

^{a)}) Initio huius lin. supererant haec: γαλλάττειν τινάς τῷ δούλῳ.

^{b)}) Initio harum linearum pauca verba adhuc conspicie-
bantur: et quidem lin. prima: ἐπερ κινοῦσιν οὐ περ τῶν
χρεῶν — lin. 2: οὐκει μιμοῦνται τοὺς κομοῦντος — lin. 3:
οἰκέτης ὑπὸ τὴν αὐτὴν δεσποτείαν ἐγ — lin. 4: αὐτοῖς ὁ
οἰκέτης οὐν ἐπὺν — lin. 5: ἔχειν ἡδύτατο τὸ κομοῦντο διβι-
δοῦνδο — .

^{c)}) Lege ἀστε.

^{d)}) Expl. fol. 4.

^{e)}) Inc. fol. 17. 18. Idem scholium supra reperitor nu-
mero 72, et infra numero 151.

^{f)}) Cod. τοῦ §² θέμ.

^{g)}) Cod. BF.

^{h)}) Cod. δούλον.

λλον τίμημα, αὐτὸς δοκεῖ διὰ τὸ δοθὲν αὐτῷ τίμημα ἔχειν τὸ πεκούλιον.

λδ'. Pompon. [Οὐχ ὁ τὰ πράγματα ἔχων αὐτοῦ.

λε'. Iavol. Εἰ δὲ ὁ κληρονόμος ἐκελεύσθη δοῦναι τὸ πεκούλιον λαμβάνων δῆλον ποσὸν, οὐδὲ δοκεῖ εἶναι παρὰ τῷ κληρονόμῳ.

[λξ'.] Ἐπὶ τῶν καλῇ πίστει ἀγωγῶν, ὡς ἐπὶ τῆς δοθέσης τῷ ὑπεξοντιῷ προικὸς, πρὸς τὴν περὶ τοῦ πεκούλιον ἀγωγὴν καὶ ἀπὸ τοῦ δόλου ὁ πατὴρ ἐνάγεται, βλάψας τυχὸν ἡ ζημιώσις, ἡ ἔχων τὸ πράγμα καὶ μὴ ἀποκαθιστῶν καταδικᾶται εἰς ὃ ἔχει τὸ πράγμα. τοῦτο [γύρῳ] ἔστι καὶ ἐπὶ ἐνεχόντων δοθέντος τῷ δούλῳ καὶ ἐπὶ πισῶν τῶν καλῇ πίστει ἀγωγῶν.

[λζ'.] Ἐὰν γενόμενος κληρονόμος τοῦ δανειστοῦ

αὗτη ἔστιν ἡ διαφορὰ τοῦ παρόντος καὶ τοῦ προλαβόντος θέματος· ἄντοι μὲν γὰρ μετὰ τοῦ πεκούλου πέποικε τὸν οἰκέτην, ἐνταῦθα δὲ ἴδιως συνεφῶντες καὶ ὑπέρ τοῦ πεκούλου τίμημα λαβεῖν, καὶ ἔδοξεν ἴδικας τὸν οἰκέτην καὶ ἴδιον τὸ πεκούλιον πωλεῖν. Ιωθὶ δὲ ὅτι οἰκέτου ὑποτεθέντος οὐδὲ δοκεῖ κατὰ πρόληψιν συνυποτίθεσθαι καὶ τὸ τοῦ οἰκέτου πεκούλιον, ὡς ὁ πατιανὸς ἐν τῷ αὐτῷ μονοβί. ^{f)} τι. α' διγ. α' φρον., ἀλλὰ οὐδὲ πιπρακομένον οἰκέτου [δοὺ]εῖ συμπιπρακεούσθαι τὸ τοῦ πεκούλιον, ὡς ὁ οὐλπιανὸς ἐν τῷ ζ̄ βι. τοῦδε τοῦ συντάγματος.

τοῦ ἀνων. ὅτι διὰ τὴν τιμὴν δοκεῖ τις νέμεσθαι τὸ πραθέν, ἔγγως καὶ ἐπὶ οὐσουφρονυποναցίον βι. ζ̄ τι. α' διγ. λ̄ λ̄θ' μ'. ἀνάγν. καὶ τὰ ἐν αὐτῷ παραγεγραμμένα.

κωβίδ. οὗσον πόρος τῶν προάτην ἔχει ἐ···· πόρος τοὺς δανειστάς, καὶ αὐτὸς ἔχειν δοκεῖ.

ἐν ᾖ δηλονότι ἴδιως ἀνήσκετο τὸ πεκούλιον. [τότε γαρ] οὐκ ἐνάγεται, εἰ μὴ .. α συνεχώρησε τῷ οἰκέτῃ πάλιν ἔχειν τὰ πράγματα ἐν πεκούλῳ. τοῦτο γὰρ ἔγγως ἐν τῷ καὶ διγ.

κυρ. Ιωθὶ, ὅτε κελευσθῇ ὁ κληρονόμος δοῦναι τὸ πεκούλιον λαβὼν ἔχτον ποσὸν, τ[ότε] οὐκ ἐνάγεται δε πεκούλιον.

στεφ. ὅθεν ^{ε)} οὕτε ἐνάγεται ὡς μὴ δοκῶν ἔχειν πεκούλιον.

ἐπὶ τῶν βόνα φίδε ἀγωγῶν, οἷα ἔστιν ἡ περὶ προικὸς ἐξουπούλατον καὶ ἡ πιγρεστιά, οὐ μόνον δε πεκούλιον καὶ δε ἵν φέμ βέροι ὁ πατὴρ ἡ ὁ δεσπότης κατέχεται, ἀλλὰ καὶ ἐξ οἰκείου δόλου. δόλου δὲ ποιεῖ καὶ ὁ δυνάμενος πρόγυμα ἀποκαθιστᾶσι καὶ μὴ ἀποκαθιστῶν.

τοῦ ἀνων. ἐπὶ γάρ τῶν στρίκτων ὁμολόγηται, ὅτι δε πεκούλιον καὶ οὐκ εἰς ὀλοκληρὸν ἐνάγεται ὁ πατὴρ ἡ ὁ δεσπότης.

ἀνων. περὶ τῆς προικὸς ἀνάγν. βι. κδ' τι. γ' διγ. κβ' κέγ' καὶ βι. κα' τι. γ' διγ. ογ'.

τοῦ ἀνων. τὸ αὐτό φησιν ἐπὶ δεπούστι περὶ πατρὸς καὶ εἰς τὸ βέρον καὶ εἰς εἴπι ἐβλύθην κατὰ δόλου ἡ περιγραφὴ τοῦ δεσπότου.

ἀνων. τούτοις τοῖς φίμασι ἡ ἀληθῆς τοῦ πράγματος δηλοῦται διατίμησι, ὡς βι. ν' τι. ισ' διγ. φορ'.

τοῦ αὐτοῦ. ἔγγως καὶ βι. ιψ' τι. ζ̄ διγ. κη', ὅτι δούλον λαμβάνοντος ἐνέχυρον ὑπὲρ πεκούλιαριον κρέος [ὁ δεσπότης] ἐνάγεται τῇ πιγρεστιά.

κυρ. ὁ δανειστὴς τοῦ νιοῦ σου εἰ κληρονόμησε σε καὶ πωλήσει μοι τὴν κληρονομίαν, ἀπαιτεῖ με τὸ κρέος.

στεφ. ἐναγόμενος γὰρ παρ' ἐμοῦ τοῦ ἀγοραστοῦ τῆς

tium acciperet, ipse ob pretium sibi solutum peculium habere videtur:

XXXIV. Pompon. Non is, qui res peculiares ^{L. 34.}
habet. ^{D. XV. I.}

XXXV. Iavol. Si vero heres peculium dare iussus sit accepta certa summa, non videtur id apud heredem esse. ^{L. 35.}
^{D. cod.}

XXXVI. In bonae fidei iudiciis, ut in dote filiofamilias data, praeter actionem de peculio etiam de dolo pater convenitur, puta si nocuerit aut damnum dederit, vel si rem habeat et non restituat, condemnatur quanti ea res est. Hoc enim etiam obtinet, si pignus servo datum sit, et in omnibus bonae fidei iudiciis. ^{L. 36.}
^{D. cod.}

XXXVII. Si postquam creditori filii tui heres ^{L. 37. pr.}
^{D. cod.}

130. [Steph. ad l. 33]. Inter hoc thema et id, quod praecedunt, differentia haec est: supra servum cum peculio vendidit, hic vero specialiter pactus est, ut etiam pro peculio pretium acciperet, et videtur separatis servum, separatis peculium vendere. Scias autem, si servus pignori detur, non praesumi etiam peculium servi obligatum esse, sicut Papinianus eodem libro singulari tit. I dig. I [§. 1] dicit: sed nec si vendatur servus, peculium eius simul vendi videtur, ut Ulpianus lib. VII huius partis [tit. I dig. 29 dicit].

131. Anon. [ad l. 33]. Ob pretium aliquem possidere videri, quod vendidit, didicisti etiam in usufructuorio lib. VII tit. 1 dig. 38, 39, 40. Lege quae ibi adnotata sunt.

132. Cobid. [ad l. 34]. Quantum ad venditorem [attinet, non] ad creditores, etiam ipse habere videtur.

133. [Steph. ad l. 34]. Si nimur peculium separatis emit. Tunc enim non convenitur, nisi res denuo in peculium servo concesserit. Hoc enim didicisti dig. 27 [§. 2].

134. Cyr. [l. 35]. Scias, si heres iussus est peculium dare accepta certa summa, tunc non convenitur de peculio.

135. Steph. [ad l. 35]. Unde nec convenitur, quia non videtur habere peculium.

136. [Cyr. l. 36]. In bonae fidei actionibus, qualis est ex stipulato de dote actio et pigneratice, non solum de peculio et de in rem verso pater vel dominus teneatur, sed etiam ob proprium dolum. Dolus autem facit, qui rem restituere potest nec restituit.

137. Anon. [ad l. 36]. Nimur in strictis actionibus in confessio est, patrem dominum de peculio, non in solidum conveniri.

138. Anon. [ad l. 36]. De dote legas lib. XXIV tit. 3 dig. 22 [§. 12, 13], 25, 53 et lib. XXVI tit. 3 dig. 73 ^(?).

139. Anon. [ad l. 36]. Idem dicit in depositi actione de patre et domino lib. XVI tit. 3 dig. I them. 40 [§. 42]. Lege etiam lib. XLII tit. 8 dig. 6 them. penultimo [§. 12].

140. [Steph. ad l. 36 verb: adiectionem]. Nam quum agit, sic dicit: condemna eum peculio tenus et quatenus versum est et si quod damnum passus sum dolo vel fraude domini.

141. Anon. [ad l. 36 verb: quanti ea res est]. His verbis vera rei aestimatio significatur, ut lib. I tit. 16 dig. 179.

142. Eiusdem. [ad l. 36 verb: in servō]. Didicisti etiam lib. XIII tit. 7 dig. 28 [§. 1], si servus pro peculiari nomine pignus acceperit, dominum pigneratice actione conveniri.

143. Cyr. [l. 37 pr.]. Si creditor filii tui habere videtur extiterit mihique hereditatem, debitum a me exigit.

144. Steph. [ad l. 37 pr. verb: illa parte]. Nim-

f) Intelligitur l. I §. 1 D. de pignoribus. Forte αὐτοῦ.

g) Cod. ὅτε.

τοῦ τίνοῦ σου πωλήσῃς τὴν κληρονομίαν, ἐνέχει τῷ ἀγοραστῇ τῇ περὶ πεκούλιον ἀγωγῆ.

L. 37. §. 1. Ἐὰν εἶπω τῷ δούλῳ μου ἀγοράσαι δοῦλον ὅπτῳ D. XV. I. νομισμάτων καὶ δοῦραι αὐτὰ ἐκ τῶν ἔμων, ὃ δὲ ἀγοράσῃ δέκα νομισμάτων, ἐδικῶ μὲν τὰ δύο, ἔχει δὲ κατὰ μοῦ τὴν περὶ πεκούλιον ἀγωγὴν ἐπὶ τοῖς δυσὶν ὃ πράτης.

§. 2. Ἐγώ μετὰ σοῦ κοινὸν δοῦλον ἐπάλλησα τὸ μέρος μου· εἰ μὲν ὃ ἀγοραστὴς ἐνύγηται τῇ περὶ τοῦ πεκούλιον ἀγωγῇ, οὐ συλλογίζεται τὸ ὄν παρ' ἐμοὶ πεκούλιον· εἰ γάρ καταβάλλοι, οὐκ ἔχει ἀγωγὴν εἰς τὸ λαβεῖν παρ' ἐμοῦ. εἰ δὲ σὺ ἐναγθῆς¹³⁷⁾, συλλογίζεται τὸ ὄν παρ' ἐμοὶ, εἰ μὴ μετ' ἐναντὸν τοῦ πωλῆσαι με ἐνήχθης.

§. 3. Ἐὰν ὁ τὴν χρῆσιν τῶν καρπῶν [ἔχων]¹³⁸⁾ ἐναγθεῖς ἡττον ἔδωκε, πληροῦται ὁ δανειστὴς ἐξ ὅλου τοῦ πεκούλιον, εἴτε παρὶ τῷ τὴν χρῆσιν τῶν καρπῶν ἔχοντι εἴτε παρὶ τῷ τὴν δεσποτείαν ἔχοντι ἐστίν.

L. 38. pr. [κη'.] Ἐὰν παρθενωμαι τῷ νῦν σου ἐν νομίσματα D. eod. καὶ ἔχεις αὐτὰ, οὐκ ἔχει χώραν ἢ περὶ πεκούλιον

κληρονομίας τῇ ἐξιτούλατον ἀνάγκην ἔχεις τοοῦτον ἦ[πο]-καθ[ιστάν], σον ἡδύτατο λαβεῖν ὃ τεστατωρ κατῶν κατὰ σοῦ τῷ δε πεκούλῳ.

καὶ φ. εἰ ἐπιτρέψεις τῷ δούλῳ σου βικάριον ἀγοράσαι η νομίσματων, ὃ δὲ ἐν νομίσματων ἀγοράσῃ, καὶ καταβάλῃ τὰ ἐν νομίσματα ἐκ τῶν σῶν, ἐπὶ τῶν β νομίσματων κατεῖς τῷ Ἀφέντῳ καὶ ἐνάγῃ δε πεκούλῳ.

καὶ φ. εἰ ἐξ τῶν κοινωνῶν τοῦ μέρος τοῦ οἰκέτου ἐκποιήσῃ, ὃ μὲν ἀγοράστης οὐκ ἐνύγεται ἵππο¹³⁹⁾ τοῦ παρ' αὐτῷ δε πεκούλῳ, ὃ δὲ κοινωνός ἐνύγεται ἵππο¹⁴⁰⁾ ὄνουμ.

ἐναντιοφ. οὐκ ἐναντιοῦται τὸ καὶ διγ. ἐν ᾧ φησι τὸν ἀγοραστὴν κατεῖν τὴν δε πεκούλῳ. ἐκεῖ γάρ δανειστὴν αὐτὸν τῷ τῆς ἀγορασίας ὑπέθετο.

ἄνων. καὶ τῆς κοινωνίας γάρ λογοτέλειον τοῦ κοινοῦ πολύματος ἀδμόσει η προσοκίο καὶ οὐντίλιος τοῦ κοινοῦ διβδούνδο, ὡς βι. ι τι. γ διγ. α καὶ μαὶ βι. ις ιι. β διγ. μη καὶ [εἰ]γ.

καὶ φ. ὁ κατῆσας κατὰ τοῦ οἰσουφρουκτοναρίου καὶ μὴ λαβθεῖ τὸ ἱκανόν, κατεῖ καὶ ι) κατὰ τοῦ προποιεταρίου, εἴτε ταῦς ὀπέρας αὐτὸν μισθώσεται παρ' ἐμοῦ ὃ οἰκέτης ἐφ ὥ οὐσουφρουκτον ἔχω, εἴτε δανειστὸς αὐτῷ κατῶν καὶ κατὰ τοῦ προποιεταρίου, εἰ μὴ ἀρκεῖ τῷ χρεωστῇ¹⁴¹⁾ τὸ παρ' ἐμοὶ πεκούλιον.

στεφ. ἐνάγεται δε πρῶτον οὐσουφρουκτονάριος, ἐτε τῷ ἀρχῆν ἐπὶ τοῖς προποιούζομένοις αὐτῷ πρὸς τὸν οἰκέτην συγλίγμα γέγονε, κατὰ τοῦ εἰρημένον τῷ οὐλπιανῷ ἐν τῷ ιθ' διγ. τοῦ παροντος τι.

ἀνων. ἐν τῷ κε διγ. τοῦ α' τι. τοῦ ζ βι.¹⁴²⁾ θέμ. προτελευτῶν [φροντίδι] οὗτος ὁ οὐσουφρουκτονάριος οὐκ ισχυρὸς [τῷ δούλῳ ταξ] ιδιαὶ ὀπέρας μισθωταί οὔτε τῷ βόρα φίδε δοκεύοντι.

καὶ φ. εἰ ἐπιγενέμενη τῷ νῦν σου, οὐέται, καὶ μηδὲν ἔχει ἐπτὸς αὐτῶν, οὐ κατὰ δε πεκούλῳ, ἀλλ' ΑΩ ΕΝΗΙΒΕΝΔΟΥ καὶ IN REM.

στεφ. ση̄. ὅτε τὸ ὑπεξιονίω ταυτατεθὲν οὐκ ἐστὶν αὐτῷ δε πεκούλῳ, ἐπειδὴ μήτε φυσικῶς η δεσποτεία μεταφέρεται] ἐπ' αὐτὸν, οὐκοῦν καὶ ἐπὶ κοινωδάτου καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων συναλλαγμάτον τὸ αὐτὸν νόησον, ἐφ ὥ η δεσποτεία μη μεταφέρεται, καὶ μη ἐνταῦθα γράφ, εἴναι ἔχη πεκούλιον ὁ υπεξιονίος, κατεῖται δεπούτι δε πεκούλῳ. εἰ γάρ ἔχει πεκούλιον ὁ οἰκέτης, διναται¹⁴³⁾ δ παραθέμενος αὐτῷ¹⁴⁴⁾ είσαι μὲν τὴν ΑΩ

extitisti, hereditatem vendideris, emtori de peculio teneris.

Si servo meo permisero, servum emere octo aureis eosque ex mea pecunia solvere, ille autem decem emerit, duo quidem vindico, vendor autem in his duobus adversus me de peculio actionem habet.

Servum tecum communem habens partem meam vendidi: si cum emtore de peculio agitur, ratio non habetur eius peculii, quod apud me est; nam si solverit, actionem non habet, ut a me repetat. Quodsi tecum agatur, ratio habetur eius, quod apud me est, nisi post annum, ex quo vendidi, actum sit.

Si usufructarius conventus minus solvit, creditor rem consequitur ex universo peculio, sive apud usufructuarium sive apud dominum sit.

XXXVIII. Si apud filium tuum decem aureos deposuerim tuque eos habeas, locum non habet de

rum si a me emtore hereditatis conveniris, necesse habes tantundem restituere, quantum testator accepturus erat, si tecum de peculio egisset.

145. Cyr. [l. 37 §. 1]. Si servo tuo permiseris vi- carium VIII aureis emere, is autem X aureis emerit, et hos aureos ex tuis solverit, II aureos vindicas et ob eos de peculio conveniris.

146. Cyr. [l. 37 §. 2]. Si unus ex sociis partem, quam in servo habet, alienaverit, emtor quidem non convenitur ..... de peculio, socius vero intra annum convenitur.

147. Enantioph. [ad l. 37 §. 2]. Non obstat dig. 27 [§. 6], ubi dicit, emtorem de peculio actionem intendere. Ibi enim eum posuit credidisse ante emtionem.

148. Anon. [ad l. 37 §. 2]. Nam etsi societas soluta sit vel res communis perierit, pro socio et utilis communi dividend actione competit, ut lib. X tit. 3 dig. 1 et II et lib. XVII tit. 2 dig. 43 et 63 [§. 8].

149. Cyr. [l. 37 §. 3]. Qui cum usufructuario egit, sed satis non accepit, etiam adversus proprietarium agit. Sive operas suas servus, in quo usumfructus habeo, a me conduxit, sive ei crediderim, etiam adversus proprietarium ago, si peculium, quod apud me est, debito non sufficiat.

150. Steph. [ad l. 37 §. 3] Enimvero primum usufructarius convenitur, si initio cum servo contractum sit in his, quae ei acquiruntur, secundum id, quod traditum est ab Ulpiano dig. 19 [§. 1] huius tit.

151. Anon. [ad l. 37 §. 3]. Dig. 25 tit. 1 lib. VII them. penultimo [§. 5] dicit, usufructuarium servo operas eius non valide locare nec ei, qui bona fide servit.

152. Cyr. [l. 38 pr.]. Si quod apud filium tuum deposui, extat, nec quicquam praeterea habet, non de peculio ago, sed ad exhibendum et in rem.

153. Steph. [ad l. 38 pr.]. Nota: quod apud filium familias depositum est, non est in peculio eius, quia nec naturaliter dominium in eum transfertur. Igitur idem accipe de commodato et reliquis contractibus, in quibus dominium non transfertur. Nec obstare videatur tibi, quod Gaius dicit dig. 27 [pr.]. Nam et hic, si filiusfamilias peculium haberet, depositi de peculio agi potuisse. Nam si servus peculium habet, is, qui apud

137) Cod. ἐναγθεῖς.

138) Deest in Cod.

h) Legē ἐπέρ. Sed nec sic quidem corruptela huius loci tollitor.

i) Cod. κινέται.

k) Legē: γοτέε.

m) Cod. ιτι.

n) Cod. οὐ διναται.

o) Cod. αιτι.

ἀγωγὴ, ἀλλ᾽ ἡ περὶ ἀποκρυβέντων πραγμάτων κινουμένη ἀγωγὴ καὶ ἡ τὰ ἴδια ἐκδικοῦσα ἀγωγή· ἔμαγαρος τὰ νομίσματα.

Καὶ ¹³⁹⁾ εἴτε τὰς ὑπῆρχσιας τοῦ δούλου ἔμασθασεν αὐτῷ ὁ τὴν χρῆσιν ἔχων εἴτε δανεῖσθαι αὐτῷ, ἔχει τὴν περὶ τοῦ πεκούλιου ἀγωγὴν κατὰ τοῦ δεσπότου, μ[όνοι] ὑπεξαιρούμενον τοῦ ὄντος ¹⁴⁰⁾ παρ' αὐτῷ πεκούλιον.

Ἐὰν γνήσιο μέλλοντα γαμεῖσθαι ὑπεξουσίᾳ διολογήσῃ αὐτῷ προῖνα, λνομένου τοῦ γάμου εἰς ὀλόκληρον αὐτῇ ποιεῖ ὁ πατὴρ ἀποχὴν μηδὲν ὑπεξαιρῶν προφάσει οἰκείου χρέους· καὶ ἐναγομένη ἔδει ἡ γνήσιη περὶ ἀπαυτήσεως προικὸς ἀγωγὴ ¹⁴¹⁾ ἔχει παραγραφήν.

Ἐὰν ἐνάγωμαι ὄντοματι τοῦ δούλου μου, συλλογίζεται τὸ τιμῆμα τοῦ δούλου αὐτοῦ, καὶ οὐχ ὑπεξαιρῶ εἴ τι μοι ὁ δούλος αὐτοῦ χρεωτεῖται αὐτῷ γὰρ πεκούλιον οὐκ ἔστιν. εἰ γὰρ καὶ ληγυτευθῆ τῷ δούλῳ τὸ ἴδιον πεκούλιον, οὐχ ὑπεξαιρεῖται [τὸ] παρά τοῦ δούλου αὐτοῦ χρεωστηθὲν, εἰ μὴ ἐκ τοῦ πεκούλιον αὐτοῦ τοῦ δούλου τοῦ δούλου.

Ἐὰν πωλήσας σοι δούλον δανείσω αὐτῷ, ἔχω κατὰ σοῦ τὴν περὶ τοῦ πεκούλιου ἀγωγὴν, μὴ συλλογίζομένου τοῦ [ἀπο]μείναντος παρ' ἐμοὶ πεκούλιον. οὐτε γὰρ οἱ μετὰ τὴν πρᾶσιν αὐτῷ συναλλάξαντες

EXHIBENDUM. καὶ τὴν ὃν φέμεν, κανῆσαι δὲ τὴν ἀπὸ συναλλάγματος ἀγωγὴν, τοιτέστι δεποσίτη δε πεκούλιο. ⑨)

καν. εἰς ἡ νίμφη κανεῖ κατέ τοῦ πενθεροῦ αὐτῆς διαλνομένου τοῦ γάμου ἐφ' ὃ ἐλευθερωθῆναι, (ἐπερωτισθή γάρ την πρᾶσιν τῷ ιδίῳ) [οὐκ] ἔχει ὑπεξαιρέσεων χρέους ὁ πατὴρ. ἡ δὲ νύμφη καὶ παραγοσφῆν ἔχει.

ἄνων. δὲ γάρ ἔχων ἀγωγὴν πολλῷ μᾶλλον ἔχει παραγοσφήν, ὡς βι. καὶ τι. η. διγ. . . καὶ βι. ν'. τι. ι. διγ. ρησ.

καν. ὁ δεσπότης ἐναγόμενος ὑπὲρ τοῦ ὅρδιναρίου καὶ τὸν βικάριον ἀπατεῖται, μὴ ὑπεξαιρῶν εἴ τι ἐκ τοῦ βικαρίου χρεωστεῖται. τούτῳ γὰρ οὐκ ὑπεξαιρεῖται, οὐτε εἰ τὸ πεκούλιον τοῦ ὅρδιναρίου ληγυτευθῆ αὐτῷ, εἰ μὴ ἔχει πεκούλιον ὁ βικάριος.

τοῦτο ρόησον, ἔνθα μή ἔχει πεκούλιον ὁ βικάριος· εἰ γάρ εἶχε πεκούλιον, ἥδηντο δεδουτεύειν ἐξ αὐτοῦ, ὡς δὲ οὐλπιανὸς ἐν τῷ ιδίῳ διγ. φθάσας ἐδίδεξεν.

τοῦτο λέγει, ὅτι τὸ ἐκ τῶν βικαρίων χερεωστημένον οὐ δεδουτεύειν ὁ δεσπότης ἐξ αὐτῆς της τῶν βικαρίων τιμῆς, καθό μηδεὶς αὐτὸς ἐαυτοῦ πεκούλιον εἴναι νομίζεται.

ἄνων. ὁμοίως ἐν τῷ τείλει τοῦ ιδίου διγ. τοῦ η. τι. τοῦ λγ' βι.

δηλονότι ἐπ τῆς τιμῆς τοῦ βικαρίου· εἰ γάρ εἶχε πεκούλιον, δηνατὸν ἐκείνου τὸ χρεωστούμενον ὑπεξαιρεῖν· ἀπὸ δὲ τῆς τιμῆς αὐτοῦ [οὐκ] δυνατόν τούτῳ ὑπεξελεῖν, ἐπειδὴ οὐδὲ αὐτὸς ἐαυτοῦ ἐπὶ πεκούλιον.

καν., δὲ πράτης μετὰ τὸ πωλῆσαι τὸν οἰκεῖην δανεισάμενος αὐτῷ^{g)} κινῶν οὐ λογίζεται ἐαυτῷ τὸ παρ' ἐαυτῷ πεκούλιον· οὐτος γάρ [οὐκ] ἐνγετεῖται ὑπὸ τῶν μετὰ τὴν πρᾶσιν αὐτῷ συναλλάξαντων· ἐναγόμενος δὲ ὑπὲρ τῶν πρᾶσιν οὐκ ὑπεξαιρεῖ τούτῳ τὸ χρέος.

καν.ο.^{r)} οἱ γάρ μετὰ τὴν πρᾶσιν τοῦ οἰκείου συναλλάξαντες οὐ δύνανται κατε τοῦ πράτου ἵτης [άνονυμ] κανεῖν· μόνον

peculio actio, sed ad exhibendum actio et vindicatio: hi enim aurei mei manserunt.

Et sive operas servi ei locaverit fructuarius sive ^{L. 38.} mutuam ei pecuniam dederit, de peculio actionem ^{§. 3 fin.} adversus dominum habet, deducto tantum peculio, ^{D. XXV. I.} quod penes se habet.

Si mulier nuptura filiofamilias dotem ei promisit, soluto matrimonio in solidum pater eam liberat nihil deducens ob proprium debitum: nam et si ex stipulatu conveniatur, mulier exceptionem habet.

Si agatur mecum de peculio servi mei, aestimatur pretium vicarii eius, nec deduco, quod mihi vicarius debet: hoc enim peculum non est. Nam et si servo proprium peculum legatum sit, non deducitur id, quod a vicario debetur, nisi ex ipsius vicarii peculio.

Si servo, quem tibi vendideram, credidero, aduersus te de peculio actionem habeo, nec ratio habetur peculii, quod apud me remansit. Nam nec caeteri, qui post venditionem cum eo contraxerunt, ad-

eum depositum, ad exhibendum et in rem actionem praetermittere, et ex contractu actionem, hoc est depositum de peculio instituere potest.

154. *Cy. r. [L. 38 §. 1].* Si nurus aduersus sacerdotum divertio facto agat, ut liberetur, (promiserat enim filio dotem,) debiti deductionem pater non habet. Nurus autem etiam exceptionem habet.

155. *An. o. n. [ad L. 38 §. 1].* Qui enim actionem habet, multo magis etiam habet exceptionem, ut lib. XXIII tit. 18 (?) dig... et lib. L tit. 17 dig. 156 [§. 1].

156. *Cy. r. [L. 38 §. 2].* Dominus si ob ordinarium conveniatur, etiam vicarium praestat, nec deducit, quod ei a vicario debetur. Hoc enim non deducitur, nec si ordinario peculum legatum sit, nisi vicarius peculum habeat.

157. *[Steph. ad L. 38 §. 2 verb: non deducto eo].* Hoc accipe, si vicarius peculum non habeat: si enim peculum habet, ex eo deducere potest, ut Ulpianus supra dig. 17 docuit.

158. *[Steph. ad L. 38 §. 2 verb: neminem enim etc.].* Hoc dicit, id, quod a vicariis debeatur, dominum non deducere ex ipsa vicariorum aestimatione, quia nemo ipse in suo peculio esse intelligitur.

159. *An. o. n. [ad L. 38 §. 2].* Similiter in fine dig. 16 tit. 8 lib. XXXIII.

160. *[Steph. ad L. 38 §. 2 verb: aliter].* Nimirum ex aestimatione vicarii: nam si peculum habet, ex eo debitum deducere potest: ex aestimatione vero eius deducere hoc non potest, quia nec ipse in suo peculio est.

161. *Cy. r. [L. 38 §. 3].* Venditor qui servo, postquam eum vendidit, credit, si agat, sibi non reputat peculum, quod apud ipsum remansit: neque enim conveniatur ab iis, qui post venditionem cum illo contraxerunt: sed si conveniatur ob contractus ante venditionem factos, debitum illud non deducit.

162. *[Steph. ad L. 38 §. 3].* Qui enim post venditionem servi contrahunt, non possunt intra annum ad-

139) Si Tipucito fides, hoc thema a fine capituli 37 perparum in hunc locum transpositum est. Certe si Digesta securaris, ab hoc loco alienum est.

140) Expl. fol. 17. 18. Inc. fol. 2. 1.

p) Expl. fol. 17. 18. Inc. fol. 2. 1.

q) Cod. αὐτό.

Zachar. Basil. Suppl.

141) Nimirum *Anonymous*, ex quo hic locus in Basilica transiit, scriperat τῇ ἐξ στικούλατον. Basilicorum vero compilatores perparum cogitarunt de ex stipulatu actione, qua dos repetitur.

r) Lege στεφ.

Ἐξονσι κατ' ἐμοῦ τὴν περὶ τοῦ πεκονδίου ἀγωγήν.
ἐναγόμενος δὲ περὶ τῶν πρὸ τῆς πρύσεως συνηλ-
λαγμένων οὐχ ἐπεξαιρῶ τὸ μετό τὴν πρᾶσιν χρω-
στηθέν μοι.

L. 39. [λθ'.] Πεκούλιον συνίσταται καὶ ἐξ ᾧ διὰ τῆς
D. XV. I. οἰκείας φειδοῦς ή ἀπὸ δωρεᾶς ὁ δοῦλος κτήσεται,
τοῦ δεσπότου θέλοντος αὐτὰ οὔσιαν εἶναι τοῦ δούλου.

L. 40. μ'. MARC. Πεκούλιόν ἐστιν, δηρ οὐκ ἔξ ἀνάγκης.
D. eod. παράσχῃ τῷ δούλῳ δὲ δεσπότης· ἡ γὰρ ἀναγκαῖα καὶ
 ἀπαραιτήτως φρεσία οὐκ ἐστὶ πεκούλιον. αὗτει δὲ
 καὶ μειοῦται τὸ πεκούλιον. λέγεται δὲ καὶ γεννᾶσθαι,
 διαν συνίσταται, καὶ τελευτᾶν, διε ἀφαιρεῖται.

L. 41. [μα'.] Οὐρ. Κατὰ τὸν οὐτε χρεωστεῖ δοῦλος,
D. eod. οὐτε χρεωστέται. τὰ τε γὰρ αὐτῷ χρεωστούμενα δὲ
 δεσπότης ἀπαιτεῖ. περὶ δὲ τῶν παρ' αὐτοῦ χρεω-
 στονμένων ἐνάγεται τῇ περὶ πεκουνίου ὥγωνῇ ἢ τῇ
 περὶ δαπανημάτων τῶν γενομένων εἰς τὰ τοῦ δειπο-
 τον ποάγματα.

γάρ ὑπέρ τῶν [προ] τῆς πράσεως συγάλλαχμιών ὁ ποάτης ενέγειται ὑπόστη μῶνυμ⁸⁾· καὶ ὅτι οὐ δύναται δεδουκτεῖν ὁ πράτης ἐκ τοῦ μείναντος παρ⁹⁾ αὐτῷ πεκουνίουν [τὸ μετὰ τὴν πρᾶσιν αὐτῷ] χρεωσθεῖνεν·, ἐπειδὴ μετεὶ τὴν πρᾶσιν οὐκενέγειται· δ..... πορφύρην μήτιν .....

τίνων εἰ γάρ μή .....

οὐκέτη τραβιδεύσει .....

συνῆλλαξιν αὐτῷ δ δεσποτῆς, ἥπιον τὸ ἐντεῦθεν νομίζεινται] χρέος, ἐπειδὴ πρὸ τῆς αὐτίσιονος¹⁰⁾ .....

πότι .....

ἐπὶ τοῦ οἰκέτου .....

δε .....

πάτης πράσεως .....

οικε .....

τάντα καὶ ἐπὶ πάσῃς ὅλῃς ἐπούρησεως .....

, ὡς ὁ παῦλος πρὸς τὰ τέλεια τοῦ μῆδη φησίν.

*πεκούλινόν ἐστι, ὅπερ ἡ φειδοῦ [τὰ ταῖς] ται ὁ δοῦλος
κατὰ [Δωρεαν] καὶ τοῦτο θέλει αὐτὸν ἔχειν ὁ δεσμότης.*

..... διαρεσεις ..... εξ αυτην ..... ημερα 15 Απριλιου 1903

κυρ. το πεκονικού τίκτεται, [οὐτε] ὑπέρ τα ἀγαγκαῖα χαρίζεται τις τῷ δούλῳ αὐτοῦ, οὐ μηρὶ ὅτε τὰ πρός τὴν ἀγαγκαῖαν χρείαν· καὶ αὐξεῖ· καὶ μειοῦται· καὶ τελευτῆς ὅτε ὑδεμάτενθῇ.

στεφ. ὅῃ δια παροῖ τοῦ δευτέρου μετὰ τὸ ἀναγκαῖον δίδομενα τῷ οἰκετῇ οὐ γομίζεται | εἴναι | πεκούλιον, καὶ δηγενερούς χάροντος εώς | δοθῆ|. στῇ διὰ τὸ ὁδοποιεῖτας κειμενον ἐν τῷ .. διγ. τοῦ παροντος τί. πᾶς μὴ ἐνταχθεὶς γομίζεται, πάντα .. ὥστα [έν] εἰδῆται ἡ γυναικὶ τοῦ δευτέρου κεκτησει δὲ οἱ κατῆς, πεκούλιον αντοῦ εἴναι.

ώστε δέ τε μη̄ ἀδεμπτεύειαι τὸ πεκούλιον, ἀλλὰ καὶ̄ ἄλλον
τρόπον ἀπομεινάται ἦτε φθείρεται τὸ πεκούλιον πράξεις
····· α μεωδῆ τὸ πεκούλιον, μένει οὐδὲν [ήτερον] ὁ οἰκέτης
δίκαιον ἔχον πεκούλιον καὶ̄ οὐ δεῖται δευτέρεις τοῦ δευτέρου
γνώμης συντριβάντος αὐτῷ πεκούλιον. τούτῳ γάρ ἔγνως καὶ̄ ἐν
τοι δίκη του παρόντος εἰ.

δύοματι τῶν οἰκετῶν οὐ κατέ πολιτικὸν ἐλλὰ πρωτεύειως
ἐνάγομεν καὶ ἐναγόμεθα.

στεφ. ὁ γάρ οὐκέτης ἀπὸ μὲν δικαιῶν ἐνέχεται, ἀπὸ δὲ ουναλλαγμάτων οὔτε ἐνέχεται κατὰ τόμους οὐδὲ ἔτερον ἔντινον καθίστησιν ἔνοχον, ἀλλὰ φυσικῶς καὶ ἐνέχεται παλὶ ἔτερον ἔντινον καθίστησιν ἔνοχον, ὡς ὁ ΕΠΙΡΡΑΓΟΣ ἐν τῷ μὲν τῷδε διγ. βι. π. τελευταῖς διζ. ιδ. φρόν. βλέπε, ᾧς^ν) εἶπον, οὐδὲ οὐκέτης έναντι φυσικῶς παλὶ οὐ κατὰ τόμους ἔτερον καθίστησιν ἔνοχον, Λέπειδον τῷδε δεσπότη προσπορεῖτε τὴν [ἀπὸ τοῦ] ουναλλαγμάτος ἄγωντα.

σθ ··· κατά τον συναλλάσσοντος
· · · · · οἵς βι. β' τι. ζ διγ. γ' καὶ δ' · · · η διγ. θ' ε' / καὶ
βι. δ' τι. η διγ. · · · β' καὶ βι. μδ' τι. ζ διγ. ιδ' μγ' καὶ
βι. ν' τι. ιε' διγ. καὶ ος' καὶ βι. γ' τοῦ καίδ. τι. υ' δια. ζ'.

ἀγων. .... μεταπιθεμένης τῆς κατὰ τοῦ δούλου .....
ἔνοχης ἐκ π. .... τὰ κατὰ τοῦ ..... διγ. γέ. ε. ....
ἀγων. .... ετ. του ουτ. ....

versus me de pecunio actionem habebunt. Sed si convenior ex his, quae ante venditionem contracta sunt, non deduco, quod mihi post venditionem deberi coepit.

XXXIX. Peculium consistit etiam ex iis, quae parsimonia sua vel ex donatione servus acquisivit, si dominus ea voluerit patrimonium servi esse.

XL. *Marc.* Peculium est, quod dominus non ex necessitate servo concessit, nam quod necessario praestatur et ita ut recusari non possit, non est peculium. Crescit autem et decrescit peculium. Dicitur etiam nasci, si constituatur, et mori, si adimatur.

XLI. *Ulp.* Servus ratione iuris nec debet, neque ei debetur. Etenim quae ipsi debentur, dominus petit: de his vero, quae a servo debentur, actione de peculio vel de in rem verso convenitur.

163. *Cyr.* [l. 39]. Peculium est, quod vel parsimonia servus quaequivit vel donatum accepit, idque eum habere vult dominus.

164. *Cyr.* [l. 40]. Peculium nascitur, si quis aliquid servo largitur ultra id, quod necessarium est, non autem si ad usus necessarios: et crescit: et minuitur: et moritur si ademptum sit.

tit, si acutum sit.

165. *Steph.* [ad l. 40 §. I]. Nota: quod servo a domino ex necessitate praestatur, non intelligitur peculium esse, licet ad perpetuum usum praestetur. Nota hoc propter id, quod indistincte dicitur dig. [4 §. 2] huius tit, ne contrarium esse credas, non omnia, quae sciente vel volente domino servus acquisierit, in peculio eius esse.

166. [Steph. ad l. 40 §. I verb : *decrescit*]. Perinde si non adimatur peculum, sed alio modo minuatur vel intereant res peculiares ..... nihilo minus servus ius peculii habet nec opus est nova voluntate domini, ut ei peculum constitutat. Hoc enim didicisti etiam dig. 4 [§. 5] huius tit.

167. [Cyr. l. 41]. Servorum nomine non iure civili sed praetorio agimus et convenimur.

168. Steph. [ad l. 41]. Servus enim ob delicta quidem tenetur, ex contractibus autem neque ipse secundum leges tenetur nec alium sibi obligat, sed naturaliter et ipse tenetur et alium sibi obligat, sicut Ulpianus lib. XLIV dig. tit. ultimo dig. 14 dicit. Observa, quod dixerim, servum sibi naturaliter non civiliter alium obligare: nam domino actionem ex contractu acquirit.

169. [*Anon. ad l. 41*]. — — — ut lib. II tit. 7
dig. 3 [pr.] et [tit. 12?] dig. 9 13 et lib. IV tit. 8 dig. [7?] et lib. XLIV tit. 7 dig. 14, 43 et lib. L tit. 17 dig. 21
(22 pr.), 106 (107) et lib. III Cod. tit. I const. 6.

170. *Anon.* [ad l. 41]. — — — —

s) Verba κατεῖν — ἵνας ἀγούσιοι scripta sunt.

t) Sic Cod. Lege: τραδιτορος.

36) Malina nigr.

v) Forte I, 7 §, 2 D. *de capite min.* intelligenda est,

[μεβ'.] Οὐνοθετήσας ἐνάγεται τῇ περὶ τοῦ πεκονδίου ἀγωγῆ¹⁴²⁾, οὐ μὴν περὶ τῶν πρὸ τῆς θέσεως.

μη'. PAUL. Εἰναὶ μετὰ προκάταρξιν τῆς περὶ τοῦ πεκονδίου ἀγωγῆς προσθήσοντος, ἐνέχεται ὁ πρότις καὶ ὑπὲρ τοῦ κτηθέντος παρὰ τῷ ἀγωγούτη πεκονδίου.

μδ'. ULPI. Οὐναλλάξας νῦν ὑπεξοντίῳ αὐτὸν εἰς ὄλοκληρον ἔχει, τὸν δὲ πατέρα τῇ τοῦ πεκονδίου ἀγωγῆ.

[με'.]¹⁴³⁾ Καὶ ἀφαιρονμένου γὰρ τοῦ πεκονδίου ἐνάγεται ὁ νῖσος.

κυρ. ὁ ἀδρογάτωρ ἐνέχεται τῇ δε πεκονδίῳ.

ἐκ τῶν, μετὰ τὴν θέσιν συναλλαγμάτων εἴ[ποτε] ἐνάγεται Ἑ[νδο]στατορ¹⁴⁴⁾ εἰ[δέ] τῶν ἑποφιλθέντων πρὸ αὐτοῦ πρὸ τῆς θέσεως εἰ μὴ βούληθε δεφενδέσθαι αὐτὸν ὁ ἀδρογάτωρ, ἐπι· πρα· ... ιο· ... ιγ· ο· ... [διά] τῶν ἀρμότων ἀρχίτων τῷ πρώτῳ πρώτῳ, οὐ μετὰ τοῦ οὐσουφρούτου ημέλλεν ἔχειν, εἰ μὴ πο[τῆ]λ[θε]ντ[η] θέσις ..... [καὶ] καθ' ὃν αὐτοὶ συνίδωσιν νομίμους διατίθενται τρόπον, ὡς ἔγνως πρὸς τὸ τέλος τοῦ ἵ τι, τῆς γ' τῶν ἴστοις, τὴν μέν[τοι] δε πεκονδίο διὰ τοῦτο ἔλεγον οἱ περὶ ασθρίον μὴ διδοῦσθαι κατὰ τοῦ ἀδρογάτωρος ἐκ τῶν πρὸ τῆς θέσεως συναλλαγμάτων, ἐπειδὴ οἵτε αὐτὸς δεδωκὼς εἰς θέσιν ἑστῶτος μετει κατὰ ἀσθρίσιαν κατεξόμενος ἀπαξιν πατέτης δεμιοντίονα παθῶν καὶ τετελεύτηκεν διὰ τὴν πατέτην δεμιοντίονα δοκῶν, ὡς ἔγνως πρὸς τῷ τέλος τοῦ ἵ τι, τῆς γ' τῶν ἴστοις.

λεοντίος ήθος. εἰ γὰρ φυσικὸς πατήρ ὑπεξοντίῳ ἔχειν συναλλάξαντα βούλεται τὰ πεκονδίᾳ προγέματα δονταί τοις δονεισταῖς καὶ ὥσπερ εἰγνωμοντι πρὸς αὐτοὺς, ἐνύγεται: στεφ. δῆλον μὲν διὰ οὔτε λέγει: .το· π· .τ. πρὸς αὐτῶν ἡ παράσχων αὐτοῖς τὰ πεκονδίᾳ προγέματα, διαφορὰ δέ, οὐ διὰ μὲν φυσικὸς πατήρ διδοὺς τὰ πεκονδίᾳ προγέματα διύναται παρακατέχειν τὸ ἐποφειλόμενον αὐτῷ φυσικὸς ὑπὸ τοῦ νιοῦ¹⁴⁵⁾ ὁ δὲ θετὸς πατήρ¹⁴⁶⁾, εἰ μὴ βούλεται τὸν θετὸν εἰς δεφενδέσθαι πρὸς τοὺς συναλλάξαντας αὐτῷ πρὸ τῆς θέσεως¹⁴⁷⁾, συναλλάξασι δονταί πάστα, οὐ μὴ μέλλεν ἔχειν δὲ θετὸν νῖσος, εἰ μὴ προσήλθεν ἡ θέσις, ὡς ἔγνως πρὸς τῷ τέλος τοῦ ἵ τι, τῆς γ' τῶν ἴστοις.

ἀνων. λοιπὸν δὲ εἰ μὴ δεφενδέσθει τὸν νιοθετήσται διάδοχος, διάσπασις γίνεται τῶν προγέματων, ἀπει ημέλλεν αἴτος ἔχειν, εἰ μὴ γέγονεν ἡ θέσις, ὡς ἴστοις. γ' τι. ι. 3), εἰράνη μὲν βι. [δέ] ιι. ε διγ. ζ.

κυρ.²⁾ ὁ μετὰ προκάταρξιν πολλήσις τὸν οἰκεῖτην καὶ εἰς τὶς ἐπικηθέν πεκονδίους καταδικάζεται.

τοντέστιν εἰς τὸ δύνασθαι αὐτὸν ἀπατεῖν τὸν ἀγωγούτην, εἰ περ ὑπὲρ τοῦ ἐπικηθέντος παρὸ αὐτῷ¹⁴⁸⁾ πεκονδίους καταβαίνει.

κυρ. ὁ ὑπεξοντίῳ συναλλάξιτων κατ' αὐτὸν ἔχει ἀγωγήν εἰς ὄλοκληρον, καὶ κατὰ τοῦ πατέρος δε πεκονδίῳ.

ση̄. ὅτι ὁ ὑπεξοντίος ἐκ τῶν πρὸς αὐτὸν συναλλαγμάτων ἐνέχεται εἰς ὄλοκληρον, δε δὲ πατήρ τῇ δε πεκονδίῳ.

ση̄. ὅτι δύναται καὶ τὸ τοῦ ὑπεξοντίου πεκονδίον ἀδεμπτεύειν διατένειν δὲ πατήρ, ἐν ὧ δηλούστοι εἶ δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ πεκονδίον τὸ γάρ, μὴ εἴσε γένει οὐ δύναται δὲ πατήρ ἀδεμπτεύειν, εὐτεροὶ οὐδὲ τὸ κανοτόστοιν, ὡς ἔγνως ἐν τῷ μὲν¹⁴⁹⁾ τί. τῆς .. τον ἴστοις καὶ διὰ ἀδεμπτεύοντος τοῦ πεκονδίου¹⁵⁰⁾ ἐνέχεται εἰς δηλούστοιν δὲ πρὸ τοῦ πεκονδίου¹⁵¹⁾ ἐνέχεται εἰ μὴ [IN] QUANTUM FACERE POTEST EMANCIPATOS ι. EXHEREDATOS γενόμενος [η] ARSTINATEUSAS τῆς τοῦ πατέρος πληγονομίας, ὡς ἔγνως τὰ πρὸ τούτου πλατύτερον ἐν τῷ προτελευταῖ τοῦ προλαβόντος βι.

142) Expl. fol. 2. 1. Inc. fol. 35. 32.

w) Expl. fol. 2. 1. Inc. fol. 35. 32.

x) Adde: ἀναγνώσται τοῖς συναλ.

y) Cod. ζ.

z) Vide schol. b. II. 366. Fabr. apud Heimb. p. 248.

XLI. Adrogator actione de peculio convenitur, L. 42. nēc vero eorum nomine, quae ante adrogationem D. XV. I. gesta sunt.

XLI. Paul. Si post item in actione de peculio contestatam servus venditus fuerit, peculii quoque apud emtorem quae sit nomine venditor tenetur. L. 43. D. eod.

XLIV. Ulpi. Qui cum filiofamilias contraxit, L. 44. ipsum quidem in solidum obligatum habet, patrem autem de peculio. D. eod.

XLV. Nam etiamsi peculum ademtum sit, filius L. 45. convenitur. D. eod.

171. Cyr. [l. 42]. Adrogatur de peculio convenitur.

172. [Steph. ad l. 42]. Ex contractibus post adrogationem factis omnino adrogator convenitur: ob ea autem, quae ab eo debita fuerunt ante adrogationem, si eum defendere adrogator noluerit, [permittitur creditoribus] per competentes magistratus bona, quae eius cum ususfructu fuissent, si adrogatio non processisset, [possidere] et legitimo modo, quemadmodum voluerint, disponere, ut didicisti in fine tit. 10 lib. III Inst. De peculio autem actionem Sabiniani ideo negarunt adversus adrogatorem dari ex contractibus ante adrogationem celebratis, quia nec is, qui se adrogandum dedit, proprie obligatus manet, postquam capite deminutus est et propter capitis diminutionem quasi mortuus esse videtur, ut didicisti tit. 5 lib. I τῶν πρώτων, ubi praetor formulam rescissorianam adversus eum proponit.

173. [Περιτακόρο. ad προσαγαρφήν, quae praecedit]. Leontius quiescerit. Quid, si pater naturalis, qui in potestate eum qui contraxit habet, res peculiares creditoribus dare et quasi aequum et bonum virum se iis praebere voluerit, an convenitur? Steph. Manifestum quidem est ..... vel res peculiares iis dederit. Differentia autem est, quod pater naturalis, si rebus pecularibus cedat, retinere potest, quod ei a filio naturaliter debetur: pater adoptivus autem, si nolit filium adoptivum defendere adversus hos, qui ante adrogationem cum eo contrixerunt, creditoribus omnia dare [cogitetur], quae filius adoptivus haberet, si adrogatio non praecessisset, sicuti didicisti in fine tit. 10 lib. III Inst.

174. Anon. [ad l. 42]. Et si adrogator adrogatum non defendat, venduntur bona, quae is haberet, si adrogatio facta non esset, ut Inst. lib. III tit. 10. Lege etiam lib. IV tit. 5 dig. 7 [§. 2].

175. Cyr. [l. 43]. Qui post item contestatam servum vendidit, etiam peculii postea quae sit nomine damnatur.

176. [Steph. ad l. 43 verb: succurrendum]. Hoc est ad hoc, ut ab emtore petere possit, quod ob peculium apud eum postea acquisitum praestitit.

177. Cyr. [l. 44. 45]. Qui cum filiofamilias contraxit, adversus ipsum in solidum, adversus patrem de peculio actionem habet.

178. [Steph. ad l. 44]. Nota, quod filiusfamilias ex his, quae cum aliis contraxit, in solidum, patrem autem de peculio convenitur.

179. [Steph. ad l. 45]. Nota, quod pater etiam filii peculium adimere potest, si nimis ex re eius hoc peculium profectum sit: quod enim non ex re eius est, pater adimere non potest, sicuti nec castrense peculium, ut didicisti tit. 9 [§. 1] lib. [II] Inst.; et quod ademto peculio filius in solidum convenitur: alia autem ratione non condemnatur nisi in quantum facere potest, si emancipatus sit vel exheredatus vel se abstinerit a paterna hereditate, quae fusiū didicisti tit. penultimo libri superioris.

143) Cod. hoc caput partem facit praecedentis capitinis.

a) Cod. αὐτοῦ.

b) Lege θ' τι. τῆς β'.

c) Legas: ἀδεμπτεύοντος τοῦ πεκ. vel: ἀδεμπτεύοντος τοῦ παροց.

L. 46. με^σ.¹⁴⁴⁾ Ioul. Ο συγχωρῶν τῷ ἐπέξονσίῳ διοι-
D. XV. 1. κεῖν τὸ πεκούλιον ἔκεινα δοκεῖ γενικῶς ἐπιτρέπειν,
ἄπειρ ἴδικῶς ἐπιτρέπειν ἡμελλεν.

L. 47. pr. με^σ.¹⁴⁵⁾ Idem. Ο προγράφας ἐργαστηρού μὴ συ-
D. eod. ναλλάξαι τῷ δούλῳ αὐτοῦ τῇ κατὰ τοῦ προστῆσαντος
κινουμένῃ ὥγηῃ οὐκ ἐνάγεται, ἀλλὰ τῇ περὶ τοῦ πε-
κούλιον ὥγηῃ.

§. 1. Ἀπὸ τῆς ἐγγύης τοῦ δούλου οὐκ ἐνάγεται δ
δεσπότης, εἰ μὴ εἰς πρᾶγμα τοῦ δεσπότου ἢ τοῦ
πεκούλιον ἐνηγγυήσατο.

§. 2. Ἐὰν ἐν τῷ καιρῷ τῆς ψήφου μὴ δυνηθῇ ἐκ
τοῦ πεκούλιον πληρωθῆναι ὁ δανειστής, οὐ λαμβάνει

καὶ. ὁ διδοὺς ἀλευθέρων πεκούλιον διοίκησιν ἔκεινα ἐπι-
τρέπει, ἀπειρ καὶ ἴδικῶς ἀνέτρεψεν.

στεφ. σῆ. οἱ δοῖς λιβέρων πεκούλιον ἀδικιατρατίονα
ἔκεινα δοκεῖ γενικῶς συγχωρεῖν, ἀπειρ ἴδιως συνεχωρησεν ἀ-
καὶ οὐδεὶς ἀνέτρεψε τῷ ὑπεξοντίῳ διασπαθίειν καὶ
ἀποιειν τὸ αὐτὸν πεκούλιον. οὐκοῦν οὐδὲ διὰ τῆς λιβέρους
πεκούλιον ἀδικιατρατίονας δοκεῖ αὐτὸν τούτῳ ἐπιτρέπειν. ὁ
γάρ δοὺς λιβέρων πεκούλιον ἀδικιατρατίονα δοκεῖ λέγειν, ὡς
φρόνιμος καὶ συνεισ ἀνδρῶτος διοίκησον σου τὸ πεκούλιον,
ὡς ὁ οὐπιαγὸς ἐν τῷ προλαβόντι βι. π. τελευτώ διγ. γ
καὶ ἐν τῷ λέθῃ τῶν διγ. βι. π. ε. διγ. ζ⁴⁾ φησιν. ἀνάγν. καὶ
τὸ μῆ διγ. τοῦ παρόντος βι.

ἀγων. οἶον τὸ καλῶς διοικεῖν. ἀνάγν. διγ. ζ καὶ βι. ιγ'
π. ζ διγ. ιγ' καὶ βι. ιδ' π. ζ διγ. γ.

καὶ. ὁ προγράφας μηδένα συγαλλάτειν τῷ ἀντιπούτῳ
αὐτοῦ δούλῳ^{e)} τῆς ἀντιπούτους ἀπήλλακται, ὅτι μὴ τῆς δε
πεκούλοι.

στεφ. τὸ πλέον ἔγγως ἐν τῷ καθ' διγ. οἱ καὶ ἴδικῶς οὐκ
παραγγεῖλο μὴ συγαλλάτειν τῷ οἰκέτῃ καὶ συγαλλάξει, ἔχεις
καὶ ἐμοῦ δε πεκούλιο.

ἀγων. ὁμοίως διγ. καθ' καὶ διγ. ια' καὶ ἐν τῷ τέλει τοῦ
ιεζ τοῦ γ' π. τοῦ ιδ' βι. ἐν ὦ φησιν, οἱ εἰς ὕσσον ἔσχεν ἐν τοῦ
πεκούλιον ἡ βέσσον ἔγενετο.

καὶ. ὅποι ἔγγυης δούλου μον, εἰ μὴ βέσσον γέγονε ἢ τῷ
πεκούλιοι ἀπήκει, οὐκ ἐνάγομαι.

ὅμοιως διγ. . . ἀνάγν. καὶ τὸ ιεζ καὶ βι. ιγ' π. ζ διγ. ιγ'
τὸ τέλος.

καὶ. εἰ ἡττον εὑρεθῇ ἐν τῷ πεκούλῳ, οὐ κρείται καντίο-
νος, ὡς ἐπὶ τῆς προσοποί.

στεφ. ἡ μὲν γάρ δε πεκούλιο, καὶ τὸ μάλιστα διὰ τῆς
ἀντεπίονος πάσαι τῷρ ἄγωγήν ἤτοι δόλον τὸ χρέος εἰς τὸ δι-
καιοτήριον καταφέρει, ὡς ἐν τῷ λέθῃ τοῦ παραδέδωκε, οὓς διὰ
τῆς κονδεμνατίονος οὐ δαπανᾷ τὸ δόλον λέσσος. ὁ γάρ ὅφε-
λομένος ὁ νομισματα καὶ κινῶν δε πεκούλιο οὐτω λέγει· κατα-
δικασσον ἐπὶ μονοις τοῖς οὖν γῦν ἐν πεκούλῳ· οὐ πάντας δε
τὸ ὄν παρ' ἐκατέροι πεκούλιον ἀσκεῖ πρὸς ἀπεντελεῖτων
τοῦ πεκούλιασίον λέσσον. ἡδε δὲ προσοποί καὶ διὰ τῆς ἀντε-
πίονος καὶ διὰ τῆς κονδεμνατίονος πάσαι γάρ^{b)} καταφέρει καὶ
δαπανᾷ τῷρ ἄγωγή. ὁ γάρ ὅφελομένος τοῦρ ό νομισματα
καὶ κινῶν τῷρ προσοποί οὐτω φησί· καταδίκασον, καὶ οὐδὲν
ἐτέρον προστίθησον, ἐτέρον δὲ λόγῳ, οἱ οὐ δικαιοι, μέχοις εὐ-
πορίασι^{c)} ἡ ποιάντων φάσκει ποτεστ καταδίκαιει τοῦ ποιά-
νον. τι^{d)} δε οἱ κανήσας τῷρ προσοποί καὶ διὰ τῆς ἀντεπίονος
τῷρ πάσαι ἄγωγή εἰς τὸ δικαιοτήριον καταφέρει καὶ δαπανᾷ,
καὶ οὐκ ὠπερε ἡ δε πεκούλιο μονα τὰ εὐδοκούμενα τὸν ἐν
τῷ πεκούλῳ. διὰ τούτῳ γάρ καὶ περιτει ἐστιν ἡ καντίον,
καθό δικασται αὐθίς ἡ δε πεκούλιο κατὰ τοῦ ἐπιτρέπειν

144) Cod. με^σ. Sed infra (cap. 51. 53) numeri capitum
zurbarum cum numeris Digestorum conveniunt.

d) Cod. ξ.

e) Cod. δόλῳ.

f) Lege: παρ³ ἐτέροφ.

g) Cod. ει.

XLVI. Iul. Qui ei, quem habet in potestate, peculium administrare permittit, -- videtur ea generaliter permittere, quae specialiter permissurus erat

XLVII. Idem. Qui tabernae proscriptis, ne quis eum servo suo contraheret, institoria actione non convenitur, sed de peculio.

Ex fideiussione servi dominus non convenitur, nisi in rem domini vel peculii fideiussiterit.

Si rei iudicandae tempore ex peculio creditori satisfieri non possit, cautionem de futuro incremento

180. Cyr. [l. 46]. Qui liberam peculii administrationem concedit, ea permittit, quae et specialiter permissurus erat.

181. Steph. [ad l. 46]. Nota quod is, qui liberam peculii administrationem dat, ea generaliter permittere videtur, quae specialiter permissurus erat: nemo autem ei, quem in potestate habet, specialiter permissurus est, ut peculium suum dilapidet et consumat. Itaque nec per liberam peculii administrationem hoc concedere videtur. Qui enim liberam peculii administrationem concedit, videtur dicere: administra peculium tuum ut homo prudens et circumspectus, quemadmodum Ulpianus liber superiori tit. ultimo dig. 3 [§. 2] et lib. XXXIX Dig. tit. 5 dig. 7 [pr.] dicit. Lege etiam dig. 48 huius tit.

182. Anon. [ad l. 46]. Nempe ut recte administret. Lege dig. 7 [§. 1] et lib. XIII tit 7 dig. 18 [§. 4] et lib. XIV tit. 6 dig. 3 [§. 2].

183. Cyr. [l. 47 pr.]. Qui proscriptis, ne quis eum servo suo institore contraheret, ab institoria actione liber est, non ab actione de peculio.

184. Steph. [ad l. 47 pr.]. Amplius didicisti dig. 29 [§. 1], quod, etiamsi tibi specialiter denunciaverim, ne cum servo contraheres, et contraxeris, adversus me de peculio actionem habes.

185. Anon. [ad l. 47 pr.]. Similiter dig. 29 [§. 1] et dig. 11 (?) et in fine dig. 17 tit. 3 lib. XIV, ubi dicit [teneri eum], quatenus aliquid habet ex peculio vel versum est.

186. Cyr. [l. 47 §. 1]. Ex fideiussione servi mei, nisi in rem versum sit vel ad peculium pertineat, non convenior.

187. [Anon. ad l. 47 §. 1]. Similiter dig... Lege etiam dig. 56 et lib. XIII tit. 7 dig. 18 in fine.

188. Cyr. [l. 47 §. 2]. Si minus inveniatur in peculio, cautione non est opus, ut in pro socio actione.

189. Steph. [ad l. 47 §. 2]. De peculio actio, quamvis per intentionem totam actionem sive universum debitum in iudicium deducat, ut dig. 32 tibi tradidi, tamen per condemnationem non consumit universum debitum. Is enim, cui C aurei debentur, si de peculio agat, sic dicit: condemnata quatenus nunc aliquid in peculio est; non semper autem peculium, quod apud alium est, ad exsolvendum debitum peculiare sufficit. Verum pro socio actio tam per intentionem quam per condemnationem totam actionem deducit et consumit. Is enim, cui forte C aurei debentur, si pro socio agat, sic dicit: condemnata, nec quicquam praeteresse addit, quamquam ob aliā rationē, quia iniquum est, in id tantum, quod facere potest, socium condemnat. [Itaque] pro socio actio et intentione [et condemnatione] totam actionem in iudicium deducit et consumit, non sicut de peculio actio ea duntaxat, quae modo in peculio extant. Idcirco etiam cautio superflua est, quia de peculio actio

145) Cod. με^σ. Vide notam, quae praecedit.

b) Dele. Nisi hic lateant verba: εἰς δικαιοτήριον.

c) Glossema.

d) In his corruptela est.

περὶ τῆς μελλούσης ἐπανέξησεως ἀσφάλειαν. τοῦτο γάρ ἐπὶ κοινωνοῦ¹⁴⁶⁾ ἔχει χώραν, ἐπειδὴ τὸ πᾶν ζεωστεῖ.

*Mή πληρωθεὶς ὁ δανειστὴς παοὺ τοῦ ἀγορα-
στοῦ ἀγωγὴν ἔχει κατὰ τοῦ πράτου· ἐξ ἀρχῆς δὲ τὴν
ἀγωγὴν ἐπιμερίζειν καὶ τοῖς δυοῖν ὑμα ἐρύχειν οὐ
δύναται.*

¹⁴⁷⁾ Ἐκ τῶν πρὸ τῆς πρώσεως δὲ πράτης παρὰ παντὸς ἐγάγεται, [καὶ αὐτοῦ] τοῦ ἀγοραστοῦ, ὑπολογιζομένου τοῦ δότος παρὰ αὐτῷ πεκοντίου.

Ἐὰν χωρὶς τοῦ πεκούλου πραδῆ ὁ δοῦλος, ὁ πράτης ἐναγόμενος μόνα ὑπεξαιρεῖ τὰ πρὸ τῆς πράσεως αὐτῷ χρεωστηθέντα, [οὐ μὲν] τὰ μετὰ τὴν πρᾶσιν, ἐπειδὴ μὴ ᾧς δεσπότη [χρεωστεῖται].

κακεύθου, ως ὁ οὐκπιανος ἐν τῷ λ' διγ. τοῦ παθότος τί.
φθάσταις ἐδίλαξεν, καὶ οὐτε κατὰ ἀνανεώσιν κινέται . . . . .
. . . . . ἐναρχέντε . . . . . ἔνθα μὲν . . . . . πρα . . τὴν ἀρχὴν
ἐπινῆθη . . . . . καταδικάζεται ὁ πράτης ὑπὲρ τοῦ
οὗτος παρὰ τῷ ἀγοραστῇ πεκούλιον, ὅλλα τὸ ὄν παρὰ τῷ
ἀγοραστῇ οὔσον ήτε τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς ἐννοίας τοῦ κι-
ρυνίος. ὁ γάρ τῷ [δούλῳ] συναλλάξας πρὸς ὅλον ἀφεωπούσως
αὐτοῦ τὸ πεκούλιον συνήλλαξεν, ὅπουδήποτε καὶ παρὸν ὕποδή-
ποτε ἦν, ως ἔγνως ἐν τῷ λβ' διγ. καὶ εἰκότως ἐκ τῆς ἐννοίας,
ως εἴηται, τον κινοῦντος τοῦ ὅλου πεκούλιον καταφέρεται,
τουτεῖται καὶ τὸ παρὰ τῷ πράτῃ καὶ τὸ παρὰ τῷ ἀγοραστῇ
τυγχάνον, καὶ εἰνότας καὶ μὴ πλησσωθῆ ὁ κατὰ τοῦ πράτου
κινού, οὐ διφέκτως ἀλλὰ οὐτιλίας ησαν κατὰ ἀνανεώσιν κινεῖ
κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ, ως ἔγνως ἐν τῷ λβ' διγ. κινεῖ δὲ κατὰ
ἀνανεώσιν περὶ τοῦ πεκούλιον τοῦ ὄντος παρὸν αὐτῶν κατὰ τὸν
κινού, καθό δὲ ἐπινῆθη κατὰ τὸν πράτου δε πεκούλιο, σκο-
πουμένης ὅπλοντο καὶ τῆς μειώσεως οὐ τῆς αὐξήσεως τῆς
γενομένης ἐν τῷ πεκούλῳ. ἐξ αὐτῶν μέντοι τ . πεκούλ . ει
. ουτ . τ . τοῦ πεκούλιον, οὐ χοή κατὰ ἀγανέωσιν ἐπὶ τοῖς
οὐτῷ στηρζέσθαι κινεῖν τὴν δε πεκούλιο¹, οὐτε γάρ ταῦτα κατη-
γορεγενή κατὰ τοῦ πράτου γενομένη τὴν αἱ[χι]ρ ἀγωγήν, ὅλλα
μονα τὰ ὄντα προπλέα κατ' ἔκεινους τοῦ¹) κινού εἶτε παρὸν
αὐτῷ εἶτε παρὸν τῷ ἀγοραστῇ.

ὅ κινήσας κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ καὶ [αὐθίς] δύναται κινέειν
κατὰ τοῦ πρώτου· ἐξ ἀρχῆς δὲ ὅμα κινήσαι κατὰ τῶν δύο
φύδυναται.

ἀνων. ὅμοιως βι. ιερός διγ. ξένης γ. ἀνάγν. καὶ βι. . . τι. εἰς διγ. . . καὶ τὰ ἐν αὐτῷ παραγεγραμμένα.

κατά ἀναγέωσιν κινεῖ κατὰ τοῦ πράτου κινήσας ἢ [δὴ] κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ, ὃς ἔγνως ἐν τῷ λέποδι παρόντος τί.

τούτο νόησον εἰς τὸ μὴ διγνωσθαι αὐτὸν ἄμα τε καὶ κατὰ ταῦτα καὶ εἴναι κατὰ τὸν πράτου καὶ τὸν ἀγροφυτοῦ· πεχω-
ρισμένως δύνεται κατατέμνειν τὴν ἀγρήν καὶ ἐν διαφόρῳ
μέρτοι καιών καὶ εἴναι κατὰ τὸν πράτου εἰς μέρος καὶ κατὰ τὸν
ἀγροφυτοῦ πόλιν εἰς μέρος. οὐδὲ νόησον, μὰ μὴ ἐνικτιαθῆ-
σαι τὸ εἰδημένον τὸ γαῖαν ἐν τῷ καὶ διγ. τὸν παρόντος τί. τούτο
σαι καὶ ἐν τῷ λεπτῷ.

ἔγαντιοφ. ἐγ τῶ κε διψ. λέγει γάρ δύνασθαι τὸν δα-
νειστὴν ἔναγεν τῷ πότη ή τῷ ἀγοραστῇ εἰς ὀλόκληρον ή ἄγα-
μεδος^{m)} .....

καὶ δὲ ἀγο-
ραστῆς κατέ.
..... έχει πω ....., παύτης τὰ πο
..... χρέος ....., περὶ προικὸς φαμεν δου μοι πρωτ . τ ..
..... ἐπίδοτ . προικὸς ὡς δὲ γομικὸς ἐπιφέρει καὶ σα-
φεστερον ....., ἀνάγν. αὐτὸ τὸ διγ.^η)

non accipit. Hoc enim in socio locum habet, quia universum debet.

Creditor, cui ab emtore satisfactum non est, L. 47. §. 3. habet aduersus venditorem actionem. Ab initio autem D. XV. 1. actionem dividere et cum utroque simul agere non potest.

Ex his, quae ante venditionem gesta sunt, ven- §. 4.
ditor ab omnibus convenitur, etiam ab ipso emtore,
deducto peculio, quod penes eum est.

Si servus sine peculio venditus sit, venditor, si §. 5. conveniatur, ea tantum deducit, quae ipsi ante venditionem debita sunt, non vero quae post venditionem, quia non tamquam domino ei debentur.

rursus ob id, quod postea acquisitum est, institui potest, ut Ulpianus supra dig. 30 [§. 4] huius tit. docuit, nec rescissorie instituitur — — — venditor ob peculium, quod penes emtorem est, sed quod apud emtorem est, quantum attinet ad consilium et mentem actoris. Nam qui cum servo contraxit, ad universum peculium eius respiciens contraxit, ubiqueque et apud quemunque fuerit, ut didicisti dig. 32 [pr.], et proinde ex mente actoris, ut dictum est, universum peculium in iudicium deducitur, hoc est et id, quod penes venditorem et quod penes emtorem est, ideoque qui cum venditorem egit, si ei non fuerit satisfactum, non directe sed utiliter vel rescissorie adversus emtorem agit, ut didicisti dig. 32. Caeterum rescisso iudicio agit de peculio, quod penes eum fuit et tempore, quo adversus venditorem actum est, ratione nimirum habita et decessonis et accessionis peculio factae. Si vero peculium ..... non oportet super his, quae hoc modo postea acquisita sunt, rescisso iudicio de peculio agere: neque enim actio, quae initio adversus venditorem instituta est, haec in iudicium deduxit, sed solum peculia, quae illo tempore sive penes ipsum sive penes emtorem essent.

190. [Cyr. l. 47 §. 3]. Qui cum emtore egit, denuo cum venditore agere potest: ab initio simul utrumque convenire non potest.

191. Anon. [ad l. 47 §. 2]. Similiter lib. XVII [tit. 2] dig. 63 them. 3 [§. 4]. Lege etiam lib... tit. 6 dig... et quae ibi adnotata sunt.

192. [Steph. ad l. 47 §. 3 verb: *resciso*]. Resciso iudicio adversus venditum agit, si iam cum emtore egerit, ut didicisti dig. 30 [§. 4] huius tit.

193. [Steph. ad l. 47 §. 3 verb: *hoc iure utimur*].
Hoc sic intelligas, ut non possit simul et eodem tempore adversus venditorem et emtorem agere: separatim scindere actionem potest et, diverso scilicet tempore, adversus venditorem pro parte et pro parte rursus adversus emtorem agere. Sic intelligas, ne tibi contrarium videatur, quod Gaius dicit dig. 27 [§. 3] huius tit. Hoc tibi iam tradidi dig. 32 huius tit.

194. *Euani top. [ad l. 47 §. 3].* Dig. 27 [§. 3] enim dicit, creditorum adversus venditorem emtoremve in solidum vel pro parte agere posse .....

195. *Cyr.* [l. 47 §. 4]. . . . . etiam emtor agit.

146) Cod. ἐπὶ κοινωνῶν οὐκ ἔγει.

147) Expl. fol. 35, 32. Inc. fol. 181, 182.

i) Cod. *xar² ἔκεινο ναιοῦ*.

m) Expl. fol. 35, 32. Inc. fol. 181, 182.

ⁿ⁾ In his quatuor lineis latent *Cyrilli* index 1, 47 §. 5. 6 *Stephani παραγραφαι* ad has §§.

L. 47. §. 6. Τὸν πρότον καὶ ὁγοραστοῦ εἰσημένου Ἐλ[κε]—
D. XV. 1. ται καὶ ἐπὶ ἀλλων [ἐκποιήσεων, ὡς ἐπὶ προκόπει
καὶ ληγάτου.]

L. 48. pr. [μηδε]. Οὐ [μετρεῖ] ἔχων ἐλευθέραν πεκούλιον διοτ-
D. eod. οησιν ὁ φυγὰς η̄ ὁ πλαπεῖς, η̄ ὁ ἀγνοούμενος, πό-
τερον ζῆ η̄ ἐτελεύτησεν.]¹⁴⁸⁾

§. 1. [Ο]ύ έχων ἐλευθέραν τοῦ πεκούλιον διοικησιν
δύναται ἀποπληροῦν τὸν ἕδιον [χρεώστην.]

L. 49. pr. [μηδε]. Οὐ [μόνον τὸ συγχωρητὴν παρὰ τοῦ δε-
D. eod. σπότου πεκούλιον ἔστιν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπικιθητὲ,
εἴπερ ἔμεττλε γινώσκων ἀντίχεσθαι αὐτὸν εἶναι] ἐν
πεκούλῳ.

§. 1. Ἐὰν ἀγνοοῦντός μου διοικῇ [τὰ πρόγματα] μου
ὁ δοῦλός μου, τοσοῦτόν μοι χρεωστῆσι, δόσον ἐλεύ-
θερος διοικᾶν ἐχρεώστησεν ἄλλο.

§. 2. [Τὸν χρεωστεῖν τὸν δοῦλον τῷ δεσπότῃ η̄ τοῦ-
ναυτίον [οὐ ψιλῷ συνισταται λογισμῷ, ἀλλ᾽ ἐκ

οἷον ἐν τῷ προ[κε] .....]

κνρ. ..... φυγάδι η̄ εκέντη δούλῳ η̄ ὃν ὀγρα[οῦμεν]

..... αἵτινες ἄφα ..... λιβέραν πεκούλιον ἀδ-
μινιστρατίονα. μιζάρος δὲ τῶν ἐν λογισμῷ παραδεδομένων νοὶ¹
παρὰ ἐμοῦ βι. οὐ τούδε τοῦ συγχωρητοῦ τι. οὐ διγ. ιώ. ἐπι-
σῆ ὅτι ὁ λιβέρος ἔχων πεκούλιον ἀδμινιστρατίονα δύναται
τοῦ οἰκετον δελεγούτεσσιν δεβίτωσι² τούτο τόπον, ἵνα μὴ
κατὰ διογενά γέγονεν η̄ δελεγατίον³ δοῦλος γάρ η̄ ὑπεξόντος
οὐ δύναται δωρεώθων, καὶ ἔχων λιβέραν πεκούλιον ἀδμιν-
ιστρατίονα, πλὴν εἰ μὴ ἐπειν ..... οὐδὲ εἰς .....
..... αἵτινες διεξέλονται δεβίτωσι ..... οὐδὲ εἰς .....
... μὴ δύνασθαι τὸν ..... καὶ ἔχη λιβέροις πεκούλιον
ἀδμινιστρατίονα, τοβατένειν⁴), εἰ μὴ δύνασθαι αὐτῷ ἐπιτεχέσθαι
..... πεκούλιον ἐπὶ τῷ οὗτο ..... διγ. ..... διγ. καὶ
φησίν.

ἄνων. οἱ ἔχοντες λιβέραν ἀδμινιστρατίονα κακῶς δασει
..... δια ..... εἰς β. διγ. ιβ.

κνρ. πεκούλιον ἔστι ..... ||

..... τηθεν⁵, ὡς πρόδηλον εἶναι, ὅτι εἰ δὲ ἀν ἔγρα οὐ

..... πεκούλιον ἐπὶ τῷ οὗτο .....

διγ. ζ.

κνρ. οἱ πρόγματα δεσπότου .....

κνρ. οἱ κακαγοῖ[φων] ἐν λογισμοῖς χρεωστοῖς[σὺν τῷ δούλῳ]
[οὐ ποιεῖ] τούτο πεκούλιον⁶ τὰ γάρ τοιστα χρεα [πολιτικῶς]
καρονίζονται.

..... θεματίζει ὅτι οὐ ἐλεύθερος ..... χρεωστοῖς κακαγοῖς⁷
..... πεκούλητης ..... οἰκετον ὡς ὁ οὐδιπατρός .....
..... θέλει τοῖς εἰς τοῦς
..... ιδίοις κακαγοῖς γράψῃ οὐ κακαγοῖς .....
..... τίκτει καὶ ἀποῦ ἐνοχηρ ὡς φησίν δ
..... παῦλος ἐν τῷ .....
..... τοῦ ἔγραψε δύναται τοῦτο προσφέρεσθαι εἰ
..... εἰς αὐτῷ ..... ἐντελῇ ἀλλ ὡντεὶ εἰς προ .....
..... δὲ ὑπέρ ξαντού, τοτε οὐ δικαστής ἔξειάσειν ὀφείλει καὶ
μηδ διστρέφαι τὰ γεγαμένα, ὡς καὶ τούτο πάλιν διαπάντος ἐν
τῷ ἔγης β. οὐ δεποστεῖ διγ. καὶ φησίν.

ἄνων. ὁμοίως ἐπὶ παντὸς καταγγέλλαντος ξαντού γρεω-
στεῖν, ὅτι οὐ χρεωστεῖ, βι. λθ̄ εἰς διγ. καὶ β. το. η̄ διγ. ζ̄

Quod in venditore et emtore dictum est, etiam ad caeteras alienationes trahitur, ut ad dotis dationem et legatum.

XLVIII. Liberam peculii administrationem habere desinit fugitus vel subreptus, vel is, de quo ignoratur, utrum vivat an mortuus sit.

Qui liberam peculii administrationem habet, debitori suo solvere potest.

XLIX. Non solum id, quod a domino concessum est, peculium est, verum etiam quod postea quaesitum est, si [dominus] eo cognito passurus erat, id esse in peculio.

Si servus me ignorante negotia mea gerat, tantumdem mihi debet, quantum deberet, si liber gesisset.

Ut servus debeat domino vel vice versa, non nuda ratione consistit, sed ex [causa] civili; proinde

196. [Steph. ad l. 47 §. 6]. Veluti si in dotem .....

197. Cyr. [l. 48 pr.]. In servo fugitivo et surrepto et eo, de quo ignoramus .....

198. [Steph. ad l. 48]. ..... quae tollunt liberam peculii administrationem. Memineris eorum, quae tibi cum rationibus a me tradita sunt lib. I huius partis tit. I dig 11 [§. 2]. Nota etiam, quod qui liberam peculii administrationem habet, debitorem suum delegare potest: hoc accipe, si non donationis causa delegatio facta sit: servus enim vel filiusfamilias donare non potest, etiam si liberam peculii administrationem habeat, nisi ..... etiam si liberam peculii administrationem habeat, novare non posse, nisi specialiter ei permiserit ..... dig. 21 dicit.

199. Anon. [ad l. 48 §. 1]. Qui liberam peculii administrationem habent, recte mutuam pecuniam .....

tit. 2 dig. 12.

200. Cyr. [l. 49 pr.]. Peculium est .....

201. [Steph. ad l. 49 pr.]. || || ..... dig. 7.

202. Cyr. [l. 49 §. 1]. Qui negotia domini gerit, ...

203. Cyr. [l. 49 §. 2]. Qui refert in rationes se servo debere, hoc non facit peculium: eiusmodi enim debita civili ratione computantur.

204. [Steph. ad l. 49 §. 2]. || || || || | tunc iudeo-examinare debet et scripturas non admittere, sicuti et hoc Paulus dicit libro sequenti tit. depositi dig. 26 [§. 2].

205. Anon. [ad l. 49 §. 2]. Similiter de quolibet, qui se debere scribit, quod non debeat, lib. XXXIX

148) Lacunas supplevi ex schol. m. III, 293 Fabr. apud Heimb. II p. 625.

ο) Cod. ὅβατενειν.

π) Αδδεις καὶ βι. λθ̄.